

Stiftelsen Liten Lär

Org.nr. 817605-2770

malin.olsson@uppsalaenskildaskola.com

Beslut för fritidshem efter tillsyn av Stiftelsen Liten Lär

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stiftelsen Liten Lär att senast den **30 november 2017** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen på adress skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Liten Lär inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Inriktningen för huvudmannens kvalitetsarbete är att de nationella mål och krav som anges i styrdokumentet uppfylls. (4 kap. 3 och 5 §§ skollagen)
- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen)

Åtgärder

- För att få underlag till kvalitetsarbetet på huvudmannanivå, se till att fritidshemmet på enhetsnivå kontinuerligt bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete som dokumenteras och uppfyller skollagens krav.
- Se till att med uppgifter från fritidshemmets kvalitetsarbete bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå, det vill säga;
 - a) följa upp resultaten vid fritidshemmet i förhållande till de nationella målen i skollagen kapitel 1–6 och 14 samt i läroplanen för fritidshemmet del 1–2 och 4,
 - b) analysera utifrån ett huvudmannaperspektiv vad som påverkar och orsakar resultaten,
 - c) utifrån ovanstående analys identifiera utvecklingsområden och besluta om vilka insatser som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas, samt
 - d) genomföra beslutade insatser.
- Se till att dokumentera kvalitetsarbetet.

Bedömning

Skolinspektionens beslut redogör för de brister som konstaterats vid tillsynen. Det är dock huvudmannen som ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med

skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. I detta ligger att ta ansvar att vidta åtgärder för att rätta till brister närhelst de framkommer.

Tillsynen visar att huvudmannen inte bedriver något systematiskt kvalitetsarbete för fritidshem vare sig på enhetsnivå eller huvudmannanivå. Stiftelsen Liten Lär har därmed begränsad kunskap om fritidshemmets kvalitet och förutsättningar. Det saknas vidare riktlinjer och rutiner för hur fritidshemmets verksamhet ska bedrivas, följas upp och utvärderas.

Det finns i dagsläget heller ingen systematisk dokumentation av personalens bedömning av måluppfyllelsen i förhållande till skollag och läroplan. Huvudmannen kan därför i sin tur inte sammanställa och analysera måluppfyllelsen i fritidshemmet på huvudmannanivå. För att säkerställa att utbildningen i fritidshemmet vid Uppsala Enskilda Skola är av god kvalitet måste huvudmannen se till att det systematiska kvalitetsarbetet fungerar.

Då fritidshemmet saknar högskoleutbildade fritidspedagoger eller lärare med utbildning och behörighet att undervisa i fritidshem vill Skolinspektionen framhålla vikten av ett fungerande kvalitetsarbete. Avsaknaden av fritidspedagoger och lärare riskerar att leda till att verksamheten får sämre förutsättningar att omsätta läroplanens intentioner avseende exempelvis utveckling och lärande. För att kunna identifiera vilka konsekvenser detta får för eleverna i fritidshemmet behöver huvudmannen se till att skapa ett fungerande kvalitetsarbete såväl på enhetsnivå som på huvudmannanivå. Kvalitetsarbetet ska säkerställa att den pedagogiska verksamheten motsvarar fritidshemmets uppdrag.

Tillsynen har inte visat annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom övriga områden som granskats.

Föreläggande

Utveckling av utbildningen vid fritidshemmet

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet på såväl enhetsnivå som huvudmannanivå avseende utbildningen i fritidshemmet.

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen ska genomföras även på skolenhetsnivå. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Av förarbetena till skollagen framgår att arbetet med att utveckla verksamheten är en process där analys och värdering bland annat av skolans resultat och redan vidtagna åtgärder måste ligga till grund för beslut om åtgärder för förbättring. Det innebär att huvudmannen ska ha ett kvalitetssystem med struktur, processer och resurser, vilket är en förutsättning för ledning och styrning av verksamheten (prop. 2009/10:165 s. 304).

Förarbetena stadgar vidare att (prop. 2009/10:165 sid. 306) huvudmannen har det yttersta ansvaret för genomförandet av utbildningen, vilket ger huvudmannen en central roll när det gäller att bedriva ett kvalitetsarbete som ska garantera kvalitet och likvärdighet. Kvalitetsarbetet ska bygga på de uppgifter som kommer fram i verksamheternas kvalitetsarbete och på andra uppgifter som är väsentliga för uppföljningen och utvecklingen. Det finns därutöver skäl att anlägga särskilda huvudmannaperspektiv på verksamheten. När det gäller en enskild huvudman som bedriver utbildning vid endast en skolenhet bör arbetet med planering, uppföljning, utvärdering och utveckling på huvudmannanivå och skolenhetsnivå kunna ske i ett sammanhang då begreppen huvudman och skolenhet för fristående verksamheter i dessa fall många gånger sammanfaller. Huvudmannens styrning, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten bör dock analyseras särskilt.

Av förarbetena (prop. 2009/10:165 s 305) framgår också att det av dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet bör framgå information om resultat och måluppfyllelse, analys av förbättringsområden samt beslut om förbättringsåtgärder.

För fritidshemmen saknas mål för vad eleverna ska uppnå i form av kunskapskrav, däremot finns mål för inriktningen av arbetet i skollagens kapitel 1–6 och 14 samt läroplanens del 1–2 och 4. Resultat och måluppfyllelse för fritidshemmen handlar om kvalitet i förhållande till de nationella målen, exempelvis i vilken mån fritidshemmet kompletterar skolan innehållsmässigt, ger en god omsorg och stimulerar elevernas utveckling och lärande.

Skolinspektionen har inte tagit del av något dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete avseende verksamheten i Uppsala Enskilda Skolas fritidshem. Någon dokumenterad uppföljning av måluppfyllelsen relaterad till de nationella målen för fritidshemmets verksamhet finns inte och det saknas analys över orsakerna till resultaten. Huvudmannen delges viss information muntligt men det finns ingen systematik och regelbundenhet kring detta.

I intervjuer med representanter för huvudmannen, rektor och personal framkommer att samarbetet mellan skolan och fritidshemmets personal är gott. Det görs dock inte en systematisk uppföljning och analys av måluppfyllelsen i förhållande till skollag och läroplan.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen avseende utbildningen i fritidshemmet inte uppfyller skollagens krav på att genomföra ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som dokumenteras. Huvudmannen skaffar sig inte tillräckliga kunskaper om fritidshemmets resultat i förhållande till de nationella målen för att därefter kunna analysera och identifiera utvecklingsområden, samt planera och genomföra förbättringsåtgärder.

Eftersom det systematiska kvalitetsarbetet brister på enhetsnivå konstaterar Skolinspektionen att Stiftelsen Liten Lär saknar viktiga underlag i sitt systematiska kvalitetsarbete på huvudmannanivå. Skolinspektionen bedömer därför att huvudmannens arbete med att styra och stödja fritidshemmets arbete mot ökad måluppfyllelse försvåras. Det underlag som fritidshemmet ska lämna in behöver

tillsammans med andra uppgifter som är av vikt för uppföljning och utvärdering, exempelvis om personalens utbildning, behörighet och kompetens är tillräcklig, utgöra grunden för det kvalitetsarbete som ska bedrivas på huvudmannanivå. Huvudmannens dokumentation behöver därutöver omfatta en analys av vad som orsakar resultaten och vilka förbättringsåtgärder som behövs för att uppfylla de nationella målen. Detta kan sedan ge stöd för beslut om hur insatser ska prioriteras. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten motsvarar inte författningarnas krav och huvudmannen förläggs därför att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister**Förutsättningar för utbildningen vid fritidshemmet**

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stiftelsen Liten Lär uppfyller författningarnas krav inom förutsättningar för utbildningen vid fritidshemmet.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Beslutsfattare

Veronica Bonivart Säfström
Föredragande

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Stiftelsen Liten Lär

Fakta om Stiftelsen Liten Lär

Skolverket godkände den 2 juni 1993 (dnr 93:347) Liten Lär-skolan som en fristående grundskola för årskurserna 1–5. Huvudman för grundskolan var den ideella föreningen Liten Lär. Den 8 november 1999 (dnr 99:2746) godkände Skolverket byte av huvudman för Liten Lär-skolan från Föreningen Liten Lär till Stiftelsen Liten Lär. I underrättelse den 12 december 1999 (dnr 1999:3375) konstaterade Skolverket att Liten Lär-skolan hade godkännande att som enskild huvudman bedriva förskoleklass i anslutning till skolan. Skolan bytte år 2006 namn till Uppsala Enskilda Skola.

Huvudman för fritidshemmets verksamhet är Stiftelsen Liten Lär (organisationsnummer 817605-2770). Fritidshemmet leds av en rektor som tillika är rektor för grundskolan.

Enligt huvudmannen är 177 elever inskrivna vid fritidshemmet. Antalet inskrivna elever per anställd vid fritidshemmet är i genomsnitt 13 elever. Vid fritidshemmet finns inga högskoleutbildade fritidspedagoger eller lärare med utbildning och behörighet att undervisa i fritidshem. Den anställda personalen benämns fritidsassistenter varav flera är utbildade barnskötare. Alla anställda har dock inte en pedagogisk utbildning.

Måluppfyllelse

Det finns inte någon officiell statistik över måluppfyllelse i fritidshemmet. Det saknas, såväl på enhetsnivå som på huvudmannanivå, en uppföljning av fritidshemmets verksamhet i förhållande till de nationella målen för utbildningen.

Enligt den personal och de elever som intervjuats vid tillsynen är tryggheten och trivseln vid fritidshemmet god. Av Uppsala kommuns elevenkät¹ för elever i årskurs 2–3 i fritidshem framkommer att eleverna vid Uppsala Enskilda Skolas fritidshem i hög grad trivs och är trygga.

¹ Uppsala kommun genomför en årlig elevenkät för elever i årskurs 2–3 där också de fristående grundskolorna ingår. I denna enkät finns även frågor om fritidshemsverksamheten.